

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

קיץ באיים הקריביים

הרב שמואל פסח בוגומילסקי

לך מזל, היו בידך כמה שמות וכתובות ממישהו שכבר ביקר שם בעבר, אבל במקרה שלנו, אפילו את זה לא היה לנו. כן הספקנו להתראיין לעיתון "הגרדיאן של טרינידד", שנחשב ל"ניו יורק טיימס" של הקריביים - כך שקוראים בברבדוס ידעו מראש על בואנו.

כאשר נחתנו בברבדוס, ניגש אלינו אדם בשדה התעופה ובפיו הודעה: "האדון שלי שלח אותי הנה כדי לפגוש אתכם. הוא אמר שאביא אתכם אל ביתו".

שמחנו על קבלת הפנים, ונסענו אל הבית, שם חיכינו לבוא אדונו של אותו אחד. לאחר כעשרים דקות נכנס לחדר אדם בעל פנים עם מראה יהודי מובהק, שהחל לדבר אלינו ביידיש. "קראתי בעיתון שאתם שלוחים של הרבי מליובאוויטש, והגעתם הנה במטרה לחזק את היהדות", פתח ואמר. "הרשו לי להציג את עצמי".

שמו היה אריה לייב שפיזמן, במקור מלובלין. בשנת תרצ"ו (1936), כאשר קלט שהמצב באירופה כבר לא בטוח, הוא עזב. אחרי הגעתו לברבדוס, התחתן עם בת למשפחת אלטמן, שהגיעה לשם כמה שנים קודם לכן. רוב יהודי האי היו קשורים בדרך זו או אחרת למשפחת אלטמן.

אחר כך הוא המשיך במילים הללו: "אני 'קרקפתא דלא מנח תפילין'. אני מחלל שבת ואוכל טריפות. מאחר ש'אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים', אנא מכם, הזכירו את שמי לתפילה אצל הרבי", הפציר בנו האיש. "הרבי יוכל לחלץ אותי מהבוץ".

בסופו של דבר קיימנו מניין לתפילה באותו ערב בהשתתפות הקהילה כולה. מכרנו ספרי קודש רבים שהבאנו עמנו, ושוחחנו עמם ארוכות - במיוחד עם שפיזמן. הוא היה אדם מלומד, ותמיד נהנה ללמוד את אגדות התלמוד, אך הוא זנח לחלוטין את שמירת המצוות.

אחרי ששמעתי את סיפורו, אמרתי לו, "אתה חייב לבוא לפגוש את הרבי".

כעבור כמה חודשים הוא אכן הגיע. הוא התארח בבית הוריי, וסידרתי עבורו יחידות עם הרבי. אחר כך, כשהגיע

הרב בוגומילסקי (מימין)
עם יהודי ברבדוס במהלך
ביקורו באי.

בתור תלמיד ישיבה ב-770, הייתי משתתף בכל שנה בתכנית קיץ מטעם ה"מרכז לענייני חינוך" - הזרוע החינוכית של חב"ד, שבמסגרתה יצאו תלמידי הישיבה לבקר בקהילות יהודיות נידחות. התכנית הזו נקראה "מרכז שליחות".

בשנת תשי"ט (1959), נשלחתי עם חברי, ישראל חיים לזר, לאיים הקריביים. התחלנו בארובה, אחר כך המשכנו לקוראסאו, טרינידד, ברבדוס, פוארטו ריקו, האיטי, הרפובליקה הדומיניקנית, וסיימנו בג'מייקה.

בטרינידד, יומיים לפני תענית תשעה באב, הזכרנו לאחד היהודים המקומיים שאנו מקווים להצליח לאסוף מניין עבור תפילות יום התענית. "אתם הרי מתכוננים לנסוע לברבדוס", אמר. "שם יש סיכוי גדול יותר לארגן מניין". בברבדוס חיו רק שתיים עשרה משפחות יהודיות, אך הוא הסביר שהקהילה שם מגובשת יותר. כעצתו, טסנו למחרת לברבדוס.

בימים ההם, לפני שהגעת למקום כלשהו במסגרת "מרכז שליחות", לא היה לך מושג לאן לפנות ועם מי לדבר. אם היה

באחד הבקרים לתפילת שחרית ב-770, הורה הרבי שיכבדו אותו בעלייה לתורה; מאחר שהיה לוי, העלו אותו לעלייה השנייה.

הוא חזר לברבדוס, והמשיך להתכתב עם הרבי. בערו בו ימיו הוא התחזק בשמירת מצוות, אם כי איננו יודע בדיוק באיזו מידה.

בקיץ הבא שבתי לברבדוס, הפעם עם חברי חיים סוויד. למעשה, במסגרת ה"מרכז שליחות", פנינו היו מועדות לדרום אמריקה, אך רציתי תחילה לעבור דרך ברבדוס כדי לפגוש את שפייזמן ואת האחרים. הפעם נודע לנו שיש חבורה של ילדים שמעולם לא עברו ברית מילה כהלכתה. עלה לי רעיון: אם נביא מוהל שיבצע את ההליך, ואת הרב זלמן שמעון דבורקין, רבה של קראון הייטס, שיפקח הלכתית, נוכל לבצע ברית מילה עבור כל אותם ילדים.

הרעיון התקבל בהתלהבות, ופניתי לרב חדקוב, מנהל ה"מרכז לענייני חינוך", שמסר את הסכמת הרבי. הרבי אפילו השאל לרב דבורקין את ספר התורה הזעיר האישי שלו שייקח אותו עמו לנסיעה, כדי שיוכל לקרוא בו במשך שהותו בברבדוס. הרב והמוהל הגיעו, וערכנו את טקס ברית המילה בביתו של שפייזמן - עבור שמונה עשר ילדים בסך הכול.

שפייזמן שלח מברק לרבי, בו הביע את הכרת תודתו, וכתב "היום גליתם חרפת ברבדוס", כלשון המקרא ביחס למילת בני ישראל על ידי יהושע עם כניסתם לארץ. במכתב התגובה ששלח, הוסיף הרבי בכתב ידו לפני חתימתו, "פריסת שלום כל אנ"ש שליט"א" - כשהוא נוקט בביטוי "אנשי שלומנו", השמור בדרך כלל לקהילות חסידיו.

אחרי הברית, המשכנו לדרום אמריקה כמתוכנן, אך כאשר הגענו לצ'ילה, חיכה לנו מברק מהרב חדקוב: "סוויד ישוב לניו יורק; בוגומילסקי ייסע לברבדוס".

התברר שהקהילה שלחה בקשה לרבי: "הפכת את ילדינו ליהודים", כתבו, "אך אנו זקוקים למישהו כאן שיחנך אותם!" כך יצא שחזרתי לברבדוס ולמדתי תורה עם אותם ילדים עד ראש השנה.

לקראת שובי, שלח איתי שפייזמן תרומה - סכום שווה ערך לגימטריית שמו של הרבי - "בתנאי שאתה תגיש זאת לרבי אישית". הכסף היה מיועד להקדשת אחד מפסוקי "אתה הראת", הנמכרים בדרך כלל ונאמרים לפני ההקפות בשמחת תורה.

כמובן שהרב חדקוב סירב לאפשר לי להיכנס אל הרבי סתם כך. במקום זאת, שיערתי שאם אמנה אותו למסור את הכסף בשמי, ייחשב הדבר כאילו מסרתי אותו בעצמי.

אך אצל הרבי אין חכמות. הרב חדקוב נכנס לחדרו של הרבי, ויצא כעבור כמה רגעים כשהכסף עדיין בידו - הרבי סירב לקבל זאת ממנו. "החזר את הכסף לשמואל פסח", אמר הרבי. "הוא ימסור זאת בעצמו".

באחת השיחות באותם ימים, רמז הרבי לקהילת ברבדוס כשהחל לדבר לפתע על מצוות ברית המילה; הנוכחים תהו כיצד העניין קשור לתוכן השיחה. אולם, בשמחת תורה, התבטא הרבי בצורה מפורשת יותר.

במהלך הקראת פסוקי "אתה הראת", לפני שהחל באמירת אחד הפסוקים, פנה אליי הרבי וביקש שאכריז: "הפסוק הבא", התבקשתי לומר, "מוקדש לזכות שמונה עשר הילדים שנימולו במקום מרוחק". הוא אפילו ביקש שאכריז את שמות הילדים, אם אני יודע את כולם; לא ידעתי, אבל אחרי החג דאגתי להכניס אל הרבי רשימה עם כל השמות.

בכך לא תם הסיפור.

במהלך השבועות הספורים ששהיתי בברבדוס, התארחתי בביתו של אדם בשם אהרן קארפ, יהודי חם ונלהב. עודדתי את בנו לנסוע לישיבה בניו יורק, והוא אכן תכנן לעשות כך בשנה הבאה, וגם אהרן עצמו יצר קשר ישיר עם הרבי; הם נפגשו כמה פעמים, ולקראת חג הפסח באחת השנים ביקש ממני הרבי לשלוח לו מצה שמורה. למרות המבקרים הרבים שהגיעו אל הרבי כבכל שנה כדי לקבל מצה שמורה או לבקש עבור אחרים, הרבי חשב מעצמו על אהרן קארפ, מבלי שהזכרתי אותו. אצל הרבי אין כזה מושג לשכוח. כיום, לאותו קארפ יש נכדים המשמשים בעצמם כשלוחי חב"ד.

הרב שמואל פסח בוגומילסקי הוא מחברם של כמה ספרי הלכה. משנת תשכ"ד (1964), הוא מכהן כרבה של קהילת "מאוונט סיני" בשכונת אייבי היל בניוארק, ניו ג'רזי.

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי

ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה
הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תש"מ (1979) — בהתוועדות שערך לרגל מלאת מאה ותשע עשרה שנה (ותחילת שנה המאה ועשרים) להולדת אדמו"ר הרש"ב - החמישי בשושלת אדמו"רי חב"ד, הסביר הרבי בהרחבה את ההוראה שיש ללמוד מבעל יום ההולדת בכלל, ובפרט בשנת המאה ועשרים להולדתו, וכן ביאר את הקשר לפרק ק"כ בתהלים, המתאים למספר שנותיו.¹ כ' במרחשון

< תשמ"ח (1987) — לאחר תפילת מנחה יצא הרבי במפתיע למבואה שבכניסה ל-770 והחל בחלוקת דולרים לשליחות מצווה, לכבוד יום הולדתו של אדמו"ר הרש"ב שחל באותו ערב. הרבי איחל לכל אחד מהעוברים על פניו, "א הצלחהדיגע כ' חשון" [כ' חשון מוצלח]. דבר החלוקה הלא צפויה התפשט במהירות, ורבים מיהרו להגיע לכיוון 770. גם למחרת המשיך הרבי בחלוקה לטובת אלו שלא הספיקו לקבל אתמול.
י"ט במרחשון

1 לקוטי שיחות כ, עמ' 388 ואילך